

Tuinspiegel

Tuinbouwvereniging
Buytentwist

Augustus 2017

In dit nummer o.a.

- * 23 sept. Stekjesdag
- * Dichter bij de bij
- * De IJsvogel
- * Tuinderportretjes
- * Agenda:
Bezoek een tuin
in je vakantie

In deze rubriek geef ik voor de drie komende maanden wat tuintips. Het is een mix van tips over zaaien, snoeien, onderhoud van gereedschap en het bestrijden van ongedierte met milieuvriendelijke middelen.

Ik put veel uit eigen ervaring en zoek in mijn geliefde tuinboeken. En daarnaast is er natuurlijk Internet. Een tip wat dit betreft: zoek met het woord "tuinkalender" en u komt een schat aan informatie tegen die gerangschikt is volgens de maanden van het jaar.

In het februarinummer van de Tuinspiegel gaf ik een tip over de pastinaak. Dit bleek NIET het hele verhaal. Het vervolg staat op pagina 4.

Augustus

■ Bonen..... we kennen ze in veel soorten en maten. Een paar goede eigenschappen: ze bevatten veel vezels, eiwitten en mineralen, zijn gemakkelijk te telen met een relatief kleine milieudruk, ze stellen niet veel eisen aan de bodem en zijn bovendien niet gevoelig voor ziekten en plagen, ze zijn niet duur en ze zijn lekker. Daarnaast zorgt bonenteelt voor een goede bodemkwaliteit. Vandaar de tip:

■ Als je na de oogst de bonenplanten wilt opruimen.....trek de planten dan niet uit de grond maar knip ze vlak boven de grond af. De wortels geven namelijk nog wekenlang gratis stikstof af aan de grond. Dat betekent ook dat er nog een nateelt kan volgen, bijvoorbeeld met veldsla.

September

■ Volgens "Het jaar van de tuinder", waarover ik eerder schreef, is dit een gezegende maand voor de tuinder. Het is de maand van de tweede bloei van veel bloemen, het is ook de maand van het genieten van de opbrengst van je tuin (in de vorm van bloemen en

groenten) en tegelijkertijd het een-beetje-rustiger-aan doen: het gaat allemaal wat langzamer dan in mei en juni. Geniet er van!

Oktober

- Oktober is de maand om bloembollen te planten. Plant verschillende soorten bollen en houdt rekening met de bloeitijd. Dan heb je vanaf januari iedere maand plezier van voorjaarsbloei.
- Wil je vaste planten verplaatsen? Dan is dit het goede moment, want doordat het blad nog niet is afgestorven kun je goed zien waar alle planten staan en welke ruimte ze innemen.

■ Herfstframbozen: knip de takken die vrucht hebben gedragen tot de grond toe af.

Voor meer informatie over het snoeien van de verschillende soorten frambozen: zie: <https://www.vtwonen.nl/tuinieren/moestuyn/ramboos-snoeien/>

Tine Walberg

Coverfoto: John Peters

ALGEMENE INFORMATIE

BESTUUR

(bij voorkeur benaderen via e-mail, slechts in nood per telefoon!)

VOORZITTER:

Ella de Gelder, A30

Ruysdaelstraat 20, 2021 EN Haarlem,

TEL.: 023-5270177,

E-MAIL: voorzitter@buytentwist.nl

SECRETARIS:

Corine Mens, A49

Engelszstraat 1, 2023 ET Haarlem,

TEL.: 023-5341030,

E-MAIL: secretaris@buytentwist.nl

PENNINGMEESTER:

Adrie van der Rest, B04

Dr. Dirk Bakkerlaan 69, 2061 EV Bloemendaal,

TEL.: 0621202941,

E-MAIL: penningmeester@buytentwist.nl

BESTUURSLEDEN:

Yvonne Clason, A34

Van der Meerstraat 24, 2023 DZ Haarlem,

TEL.: 023-5263438,

E-MAIL: y.clason@kpnmail.nl

Rob Ouwerkerk, A27

Van Riebeecklaan 17, 2024 AE Haarlem,

TEL.: 023-5253443,

E-MAIL: robouwerkerk@planet.nl

Dirk Schuitemaker, C21

TEL.: 0653112373,

E-MAIL: dier@planet.nl

Marjan Wehrmeijer, B08

Ign. Bispincklaan 40, 2061 EP Bloemendaal,

TEL.: 023-5264026,

E-MAIL: werkbeurt@buytentwist.nl

TUINENUITGIFTE

Yvonne Clason, A34

TEL.: 023-5263438,

E-MAIL: wachtlijst@buytentwist.nl

BEHEER COMPLEX EN CLUBGEBOUW EN VOORZITTER KLUSCOMMISSIE

Rob Ouwerkerk, A27

E-MAIL: webmaster@buytentwist.nl

COÖRDINATOR WERKBEURTEN

Marjan Wehrmeijer, B08

TEL.: 023-5264026,

E-MAIL: werkbeurt@buytentwist.nl

VOOR OVERZICHT WERKMEESTERS

website: www.buytentwist.nl

TUIN- EN OPSTALLENCOMMISSIE

Rob Ouwerkerk, A27

TEL.: 023-5253443,

E-MAIL: robouwerkerk@planet.nl

John Tijnstra, A6

TEL.: 023-5248228,

E-MAIL: j.tijnstra@hotmail.com

Marjan Wehrmeijer, B08

TEL.: 023-5264026,

E-MAIL: werkbeurt@buytentwist.nl

Ineke van Engelsdorp, (A26)

TEL.: 023-5271966

REDACTIE TUINSPIEGEL

Tine Walberg, A32

Yvonne Clason, A34

Erik Kwant, B32

E-MAIL: tuinspiegel@buytentwist.nl

BEHEERDER WEBSITE

Rob Ouwerkerk, A27,

E-MAIL: webmaster@buytentwist.nl

BANKREKENING VAN DE VERENIGING

IBAN: NL59 INGB 0000 62 03 40

t.n.v. penningmeester Buytentwist te Overveen

ADRES BUYTENTWIST

Bloemendaalseweg 185C, 2051 GA Overveen,

E-MAIL: info@buytentwist.nl

Wie zaait zal oogsten.....

Wat is er allemaal terecht gekomen van de gemaakte tuinplannen? En zijn de zaadjes inderdaad de beloofde mooie plantjes geworden? Drukke zomermaanden op de tuin: juli augustus en vaak tot in september nog volop oogsten. En juist in die tijd willen velen van ons er nog even tussenuit. Net als je tuin op zijn mooist is. Vertwijfeld laat je de tuin toch maar over aan een goede buur die de kas nat houdt of je vraagt vrienden of familie. Ja ook zij moeten, vooral als je op het A deel zit, dan door de dikke laag grind ploeteren. Tijdelijk leed, de bedoeling is dat het grind weer gaat inklinken en berijdbaar wordt. (of toch een laag afscheppen en opslaan? we zullen het er vast nog over hebben).

Een diertje dat een belangrijke bijdrage levert aan een goede oogst is natuurlijk de bij. Denk aan de fruitbomen en de tuinbonen. We willen in de komende Tuinspiegels er meer aandacht aan besteden.

Er zijn ook vragen van leden over het houden van bijen op ons complex en we willen als bestuur de mogelijkheden en onmogelijkheden hiervoor het komende jaar verder onderzoeken. Ook willen we bekijken hoe we nog bijenvriendelijker kunnen tuinieren.

Als bestuur houden we de maanden juli en augustus een beetje vakantie; de belangrijkste lopende zaken gaan door, maar we vergaderen pas weer in september. We hopen elkaar weer gezond en wel te treffen op de jaarlijkse oogstborrel. Die is gepland op zaterdagmiddag 23 september.

Op dit moment geniet ik erg van de weelderige courgetteplanten. Wat een schoonheid. Het is weer gelukt de plant van zaadje tot volle wasdom te krijgen. De plant werd beschermd tegen hitte, wind en droogte en voorzien van een kunststof grasrand tegen de veenmol. Jawel, en daar zijn de mooie grote groengrijze bladeren en gele (eetbare) bloemen weer, de vruchten... En dan loop ik in de supermarkt en zie courgettes liggen voor 49 cent, bijna beledigend goedkoop, maar dan denk ik:

“de mijne smaken beter....”

Ella de Gelder

Voortschrijdend inzicht rond de Pastinaak

▲ Brandpastinaak. Foto: Bas Kers

In het februari-nummer van de Tuinspiegel schreef ik (TW) bij de seizoentips onder meer: “Als u vorig jaar hebt meegedaan aan de pastinaken-wedstrijd: laat één pastinaak in de grond staan. De plant (soms wel 2 meter hoog) bloeit met gele schermen, die zweefvliegen aantrekken. En die zweefvliegen vangen veel luizen weg van uw jonge plantgoed.

Dit blijkt echter niet het hele verhaal...”

Ella en Christine, mijn burens op Buytentwist, hebben -net als ik- een paar Pastinaken van vorig jaar laten staan. De planten doen het schitterend; de schermen zien eruit als een grove uitvoering van de dille. De geur is lekker kruidig en (o wonder)..... ik had dit jaar niet één tuinbonen-plant met zwarte luis!!!

Maarrrrrr... op een kwade dag hadden Christine en Ella ineens vervelende blaren op hun armen en benen. Wat blijkt? Ze liepen op die zonnige (en toch kwade) dag diverse

Blaren

Blaren op de huid na contact met de bladeren van de (van vorig jaar overgehouden) pastinaak heten in de geneeskunde Phytophotodermatitis. Het is een acute ontsteking van de huid als gevolg van contact met bepaalde planten en de daaropvolgende blootstelling aan zonlicht. Deze ontsteking van de huid gaat meestal gepaard met blaren en komt in de zomer regelmatig voor.

Een aantal inheemse planten bevat stoffen die in combinatie met ultraviolet licht heftige ontstekingsreacties van de huid veroorzaken. Deze ontsteking is vaak zo sterk dat er blaren op de huid ontstaan. Vaak zijn deze streepvormig gerangschikt op de huid door het langs de huid strijken van de bladeren of stengels.

Er zijn verschillende planten die een Phytofotodermatitis kunnen veroorzaken. De belangrijkste groepen zijn o.a.: Bereklaauw, Selderij, Sint Janskruid, Engewortel, Dille, Lavas, Peterselie, Anijs en..... PASTINAAK!

Bron: <http://www.huidinfo.nl/fytofotodermatitis.htm>

▲ Blaar pastinaak.
Foto: Ella de Gelder

keren in korte broek en korte mouwen langs de pastinaakplant.

Na enige research van Ella wordt het volgende duidelijk:

Sinds enige jaren komt in ons land naast de oude, vertrouwde pastinaak (*Pastinaca sativa* subsp. *sativa*) de brandpastinaak (subsp. *urens*) voor. Vanuit België heeft ze via spoorwegen het zuiden van ons land bereikt en breidt zich nog steeds uit. Ze groeit vooral in spoorbermen, op industrieterreinen en rivieroeveren en houdt van droge, zonnige standplaatsen. Brandpastinaak wordt veel forser dan pastinaak, soms tot wel (meer dan) twee meter hoog. Het 'brand' en 'urens' in de namen hangt samen met 'branderige' eigenschappen, die we kennen van de reuzenberenklauw. Roodheid, verbranding, jeuk en blaren van en op de huid kunnen 24-48 uur aanhouden. Waarschijnlijk is dit bij de brandpastinaak veel sterker dan bij de gewone pastinaak, maar om narigheid voor te zijn kunnen we beter beschermende kleding dragen, zoals handschoenen en lange mouwen, als we met pastinaak werken. De wortel van de geteelde (groente-)pastinaak kan zonder gevaar met blote handen aangepakt, verwerkt en als groente gegeten worden zonder dat dit overlast geeft.

De hele tekst kun je lezen op:
http://www.stichtingoase.nl/doc/pdf/2011_winter_pastinaak-of-pinksternakel.pdf

Kort samengevat: de bloeiende pastinaak lijkt de zwarte luis te weren, maar vermijd veelvuldig contact met de bladeren, zeker als de zon schijnt.

Ella de Gelder en Tine Walberg

Van de kookclub

Op 31 Mei hadden we weer een gezellige en heerlijke bijeenkomst van de kookclub. Ook nu had iedereen flink uitgepakt. We hadden afgesproken dat we zouden koken met bladgroenten zoals spinazie, snijbiet en raapstelen.

Wat een leuke variaties hadden we ook dit keer. Het was verwerkt in soep, hartige taart en salades.

Het weer was zo mooi dat we buiten konden gaan eten. We hadden er een extra gast bij die ook lekker heeft mee gesmuld en een gezellige toevoeging was aan het gezelschap. Er was genoeg.

Groet, Christine Vlamings, A30

Recept

Raapstelensoep met ei

Ingrediënten:

- 2 eieren
- 3 bosuitjes
- 2 middelgrote aardappelen
- 25 gr boter
- 1 liter tuinkruidenbouillon
- 300 gram raapstelen

Bereiden:

- 1.** Kook de eieren in 6-7 min. net hard. Maak de bosuitjes schoon en snijd ze in ringetjes. Schil de aardappelen en snijd ze in kleine blokjes.
- 2.** Verhit in een (soep)pan de boter. Bak de bosuitjes en aardappelblokjes 2 min. zacht. Voeg de bouillon toe, breng aan de kook en laat op laag vuur ca. 10 min koken. Houd een paar raapstelen achter voor de garnering, snijd de rest grof.

- 3.** Kook de gesneden raapstelen 3-4 min. in de soep mee. Pel de eieren en snijd ze in plakjes. Pureer de soep met een staafmixer of keukenmachine. Breng op smaak met peper en eventueel zout.

- 4.** Schep de soep in diepe borden en garneer met plakjes ei en de raapstelen. Lekker met toast en boter.

Martin

TUINDERPORTRETJE 53

Rooimans

C03

Martin Rooimans tuiniert al zo'n zeventien jaar op Buytentwist, de eerst twee jaar op A04 en daarna op C03. De keuze voor die laatste tuin was weloverwogen; de ligging is namelijk geweldig. Martin had de sanering van de woestenij die de tuin bij overname was er destijds graag voor over.

De ouders van Martin hadden in Spijkenisse een grote tuin van ongeveer 800 m². Martin werkte er graag en vaak. Toch blijkt tijdens ons gesprek dat het hebben van ouders met een hart voor tuinieren lang niet altijd wil zeggen dat de kinderen daar dan ook dol op zijn; de broer en zus van Martin vonden tuinieren ronduit verschrikkelijk! Maar vader Rooimans wist bij Martin blijkbaar de juiste toon te treffen. Grappig genoeg was hij het ook die tijdens een logeerpartij bij Martin en zijn vrouw Ida als vanzelf de weg naar het nabijgelegen Buytentwist wist te vinden om vervolgens tot de conclusie te komen dat het een geweldig complex was. Martin moest daar maar gauw eens gaan kijken! En zo geschiedde.

Martins tuin is een siertuin. Er zijn weliswaar frambozen, rode en blauwe bessen, bramen en appels, maar die gaan op in het totaal van bloeiende planten. Karakteristiek voor deze tuin is de elegante roodbladige pruimenboom: sier en fruit in één. Leuk is dat de mooie uitstraling van de tuin met eenvoudige middelen wordt bereikt: de planten zijn eigenlijk heel gewoon. Het aanbrengen van structuur is blijkbaar het wondermiddel, want sinds Ida, die tegenwoordig intensief meewerkt op de tuin, daar zorg voor draagt is de tuin er alleen maar mooier op geworden.

Veel mensen kennen Martin nog uit de tijd dat hij met de toc regelmatig een ronde langs de tuinen maakte. Diegenen die hem beter kennen hebben hem ongetwijfeld wel eens horen uitleggen waarom hij het op de tuin zo heerlijk vindt: "Het is een soort thuiskomen, je hangt je jas aan de kapstok en laat het dagelijks gebeuren even achter je".

Tekst en fotografie: Wietske van der Wielen

Heermoes

*heel veel op Buytentwist
en ook... een hele hulp
op de tuin*

De namen die de heermoes gekregen heeft zijn al even talrijk als zijn voorkomen op Buytentwist. Hier volgt de mij bekende lijst met gebruikte benamingen: akkerpaardenstaart, paardenstaart, kattenstaart, rattensteert, vossenstaart, heringmoes, kokertjeskruid, ruigebol, st. pietershout, roobol, unjer, moeraspaarde, akkerpest, koevergif en ledekruid.

Heermoes werd lang geleden door de Grieken en Romeinen gebruikt als medicijn. Maar ook in later tijden zag men blijkbaar - onder andere in de homeopathie - een heilzame werking bij botontkalking, herstel van botbreuken, peesontstekingen, kneuzingen, gescheurde gewrichtsbanden, verzwikkingen, aandoeningen van de tussenwervelschijven in de rug, afbrekende nagels en haren, dun haar, haarverlies en een zwak gebit. Heermoes bevat heel veel vitaminen en mineralen, onder meer kiezelzuur. Kiezelzuur heeft de eigenschap de celwanden te versterken en daarom is heermoes (naast moeilijk te bestrijden) een nuttige plant voor de moestuinder.

Wikipedia:

Heermoes (*Equisetum arvense*) is een plant uit de paardenstaartenfamilie. Het is een maximaal 40 cm hoge vaste plant. De plant verspreidt zich via sporen (zie tekening) en komt in allerlei milieus voor. Heermoes groeit in de gematigde en koude streken van het noordelijk halfrond. Soortgenoten groeiden uit tot tientallen meters hoge 'bomen' die grotendeels de huidige steenkoollagen vormden. Tijdens het tijdperk van de dinosauriërs was deze plantengroep de meest voorkomende. De plant is een echte overlever en op industriële terreinen met zware vervuiling of uitgeputte en zwaar samengepakte grond is de plant vaak de eerste die komt of de laatste die verdwijnt.

Laat de heermoes voor je werken, oftewel
(in goed Engels):

*if you can't
beat them,
join them*

Gebruik heermoes als plantenmest: verwen je tuin
en maak heermoesgier of heermoessthee.

Bestrijding??

Menig tuinder zal het beamen: Heermoes is lastig te bestrijden; het hoort gewoon bij de grondsoort op Buytentwist: vochtig, voedingsarm en een beetje zuur. De wortelstokken groeien meters diep de grond in en breken gemakkelijk af. Bij schoffelen, spitten of ploegen worden de wortelstokken tot stukjes kleine wortelstok gemaakt die opnieuw gaan uitlopen. Daardoor is mechanisch of handmatig verwijderen zo goed als onmogelijk. De plant is resistent tegen veel chemicaliën en daarom zien we deze plant als een hardnekkig onkruid.

Recept voor heermoesgier

(kan ook van brandnetel of smeerwortel)

- Knip jonge plantentoppen die nog niet bloeien van brandnetel, heermoes of smeerwortel.
- In de toppen zit de hoogste concentratie voedzame stoffen, maar je kunt ook de hele plant gebruiken.
- Doe ongeveer 1 kilo planten(toppen) in een plastic emmer met 9 liter water.
- Roer het geheel een of twee keer per dag met een stok goed om. Dit voegt zuurstof toe, die nodig is voor het proces en vermindert de geur.
- Voeg eventueel een handvol gesteentemeel toe; dit bindt de ontsnappende stikstof en vermindert de stank.
- Laat het mengsel staan tot het niet meer bubbelt; dit is het fermentatieproces.
- De gier is klaar wanneer hij niet meer schuimt; dat is ongeveer na twee weken.
- Zeef de gier door een doek (ik gebruik zelf oude vitrage).
- Verdun 1:10 met (regen)water en giet over de wortels van planten of vernevel via een sproei-systeem. Sproei niet bij zonnig weer; doe het 's morgens of 's avonds.

Toegegeven: de gier stinkt! Maar blijkbaar vinden luizen het ook een vies goedje en die blijven dan ook een poosje uit de buurt.

Tine Walberg

Dichter bij de bij

Veel dichterbij kun je niet komen dan door dit geweldige boek van Alma Huisken te lezen. Zij wilde in haar tuin De Groene Luwte in Noordwest-Groningen graag bijen gaan houden, al was ze een beetje bang om gestoken te worden.

Ze begon met het “leasen” van een bijenvolk, gecoached door Johan, een imker uit de regio, en leerde heel veel van hem. Ze wilde na een seizoen met mee- en tegenvallers op een zo natuurlijke manier gaan bijen houden, biodynamisch, zoals ze samen met Doortje ook tuiniert in de Groene Luwte.

In dit boek beschrijft zij op een boeiende manier haar zoektocht naar informatie, ervaringen van imkers en vooral de methode van biodynamisch imkeren. Het is een genot om te lezen, soms voor de niet-imker iets te gedetailleerd maar wel heel interessant.

Het is een strak geordend kort leventje in de bijenkast, door de natuur (stand van planeten, het weer) wordt bepaald wat

de bij verzameld, tot welk uur ze vliegt, wat in de bijenkast gebeurt enz., enz.. Geweldig om nu de bijen in je moestuin te horen zoemen en je weet, ja bij, je bent nu je taak aan het verrichten, nog even en je vliegt weer naar de kast terug. Bij ieder hoofdstuk vind je ook nog heerlijke recepten waarbij honing een belangrijke smaakmaker is. Ook geeft Alma een uitgebreid overzicht van voor de bij belangrijke planten, die door het jaar heen nectar en/of

stuifmeel leveren. De mooie foto's zijn van Doortje Stelwagen.

Yvonne Clason

■ Dichter bij de bij;

op weg naar natuurlijk imkeren- Alma Huisken

Uitgeverij Christofoor

ISBN 978 90 6038 813 6

€ 24,95

www.degroeneluwte.nl

▲Leerlingen kijken naar tuinder Rob van Andel

Bezoek van de 21st Century Global School Haarlem

10 mei 2017: Het was al een keer uitgesteld, ze keken ernaar uit, het moest nu doorgaan.

Twintig kinderen kwamen aangestapt, de school ligt aan de Korte Verspronckweg.

In twee groepen kregen de kinderen een heel goed beeld van groenten zaaien en groeien in de grond.

Rob van Andel C11 kon zijn kwaliteit als leerkracht helemaal in praktijk brengen!

Ademloos luisterden ze naar zijn verhaal, nieuwsgierig om te leren en te weten hoe het allemaal zit.

Bij mij op C5 was er drinken en de keuze om een plantje te zaaien en dit natuurlijk mee naar school te nemen.

Ik heb inmiddels op school gezien dat de zonnebloemen er heel mooi bij staan.....

Toen ik later aan mijn kleinzoon Aviv vroeg hoe het was geweest, bleek de grootste vijand van Rob van Andelde VEENMOL te zijn!

Was dit het belangrijkste ? Het bleek in ieder geval het spannendste van deze workshop te zijn geweest!

Edith le Blanc, tuin C5

Het verhaal van de

Ijsvogel

Hoe de Ijsvogel kwam en weer verdween van Buytentwist

Het is voorjaar, om wat preciezer te zijn: mei 2017.

Het voorjaar is goed op stoom: de vogels maken kabaal, het weer is geweldig en in de kas staan de zaailingen hun best te doen. "Alles is fleurig, dus ik ben het ook." aldus mijn vertaling van een oud Fries liedje. Alleen de hortensia ziet er treurig uit; die kreeg een forse klap van dat éne, verlate nachtvorstje.

Als ik water voor de jonge plantjes uit de sloot put zie ik ineens opvallend veel beweging in het nog korte gras aan de overkant. Twee of drie katten sluipen er rond en wagen zich zó dicht bij het steile deel van de slootwand dat ik me voorbereid op een kat-te-water-moment en vraag me meteen af, of ik die kat dan ga redden en ook: hoe ik dat dan zou moeten aanpakken; met een hark of zo??

Een paar dagen later en na wat kwartiertjes observatie (met fototoestel in de aanslag) wordt de aanleiding voor het katten-gesluip me duidelijk. Op een vroege en stille ochtend klinkt een heel zacht getsjirp vanuit de wallekant en als ik goed kijk naar de poezen-parade-plaats, zie ik een gaaf rond holletje. Een blauwe schicht schiet over de volle lengte van de sloot voorbij: de ijsvogel! Al gauw hoor ik meerdere tuinders melding maken van de aanwezigheid van verschillende exemplaren van deze prachtige vogel, zie ik vaker de ijsvogels

langs scheren en wordt het getsjirp uit het holletje met de dag luider.

Ik laat mijn fototoestel maar thuis sinds ik het verhaal las van een natuurfotograaf die er zes-en-een-half jaar over deed om een goede foto te maken van een jagende Ijsvogel.

Mijn bijdrage aan dit onzichtbare maar voor mij onmiskenbaar hoorbare jonge vogelleven bestaat vooral uit het bakjes water gooien naar de verzamelde katten in de slootwal. Ik ontdekte zelfs een tweede nest, tien meter verderop.

Zo'n drie weken duurde dit hoor- en schouwspel totdat op een dag eind mei ineens een grote stilte intrad aan de slootkant.

Ma, pa en kindertjes Ijsvogel heb

Wikipedia:

De ijsvogel (*Alcedo atthis*) is een water minnende vogel uit de familie van ijsvogels (*Alcedinidae*). Het is een opvallende verschijning door zijn afstekende blauwe en oranje kleuren, maar ook een zeer schuwe soort die zich weinig laat zien. *Alcedo atthis* is de enige ijsvogelsoort die tot in noordelijk Europa voorkomt inclusief Nederland en België, althans de ondersoort *Alcedo atthis ispida*. De meeste ijsvogels leven in de tropen.

De ijsvogel is een typische viseter (piscivoor) en is dus sterk aan water gebonden. Zijn voorkeur gaat uit naar stromend water. In het grootste deel van het verspreidingsgebied is de soort algemeen, maar in sommige gebieden wordt de ijsvogel met uitsterven bedreigd.

De Nederlandse naam ijsvogel kan een verbastering zijn van de Germaanse naam Eiseenvogel, wat 'ijzervogel' betekent. Deze naam slaat op de metaalachtige glans van zijn blauwe veren. Een andere verklaring voor de naam is dat de ijsvogel 's winters bij het ijs werd gezien om uit een wak vissen te vangen.

ik daarna niet meer gezien. Ik wens ze een Goed Leven. En natuurlijk hoop ik dat ze terugkomen op Buytentwist! Volgens kenners is de aanwezigheid van deze schitterende vogel een teken dat de waterkwaliteit van de sloot prima is. Tot volgend jaar, Ijsvogel!

▲ Nest van de ijsvogel op Buytentwist Mei 2017. Foto: TW.

Gedicht over de Ijsvogel:

dolk op wieken in een jasje van kobalt,
buik oranje...maar de oogwenk ziet
even maar een blauwe vlam
voor hogere jagers zo blauw als het water;
voor wie daaronder huist (de voorn, de blik)
het grauw oranje van dor blad
totdat de twijg kort neerbuigt, terugveert,
vleugels vinnen blijken en de dolk
zich om de schubben schaart, waarvan
de tak straks glinstert, na de slacht wanneer
het wapen drooggepoetst, de slokop zit en
schokkend kleur geeft aan de winter

Arie van den Berg

Uit: Poëzie verkoopt niet,
Libris 1998

Film

Als u eens goed naar de ijsvogel wilt kijken,
ga dan naar

<https://www.youtube.com/watch?v=OPKL063LQ2A>

<https://www.youtube.com/watch?v=9-1KXQe0tU>

en nog veel meer.

Tine Walberg

Lambert

is 6 juni
jongstleden 95 jaar
geworden!!

Hoera!

Lambert die meegemaakt heeft dat het IJsselmeer nog
Zuiderzee heette...waar toen nog haring werd gevangen
en bruinvissen zwommen.

Lambert die nog altijd naar zijn tuin (A41) fietst.

Die ochtend heb ik Lambert thuis verrast met een groot
boeket bloemen. Hij ging zijn verjaardag vieren met
familie in een mooie gelegenheid.

Lambert vond het voor die dag mooi genoeg. Daarom gaan we
met de oogstborrel in september met de vereniging nog eens toasten
op onze Lambert.

Namens het bestuur,

Ella de Gelder

Voorzitter Tuinbouwvereniging Buytentwist

TUINDERPORTRETJE 54

illem Duijn

B17

Toen ik zo'n zes jaar geleden een tuin kreeg op het B-complex leerde ik, links en rechts groeiend, snel welk gezicht bij welke tuin hoorde. Een jaar of drie geleden had ik de indruk dat er op B17 een nieuwe tuinder was gekomen. Maar Willem Duijn zit al vanaf 1987 op zijn tuin! Tijdens ons gesprek wordt duidelijk waarom het zolang duurde voor ik hem voor het eerst zag.

Willem is, al zou je dat na het voorafgaande niet zeggen, een echt 'mensenmens'. Hij stond lange tijd als leraar voor klassen met pubers en tegenwoordig staat hij heel intensief mensen bij in het zoeken naar een antwoord op levensvragen. De tuin is hierbij voor Willem altijd een geweldige afleiding geweest waarbij hij zijn tijdelijke afzondering koestert, mede met behulp van dichte bosschages waarachter hij vaak verdwijnt. En zo begrijp ik hoe het kwam dat ik hem pas laat in het vizier kreeg. Willem tuiniert al een leven lang; als kind had hij een schooltuintje bij de Stadskweektuin in de Kleverparkbuurt. Hij verbaasde zich toen over de enorme kroppen sla die uit piepkleine zaadjes tevoorschijn kwamen. Veel later huurde hij drie jaar lang een stukje grond aan de Schipholweg. Maar nu tuiniert hij dus al dertig jaar op Buytentwist.

Willem, die al zijn hele leven een fascinatie heeft voor alles wat groeit en bloeit, is ook geïnteresseerd in natuurgeneswijzen. Hij volgde hier zelfs een cursus in en hij begon zijn tuin dan ook als een kruidentuin. Maar omdat hij ook belang hecht aan gezonde voeding veranderde de tuin gaandeweg in een groentetuin met vooral dagelijkse groenten en is er van de kruidentuin niet veel meer over. Wel staat op dit moment de hoge valeriaan prachtig te bloeien. Misschien staat deze plant symbool voor de rust die Willem nodig heeft en op Buytentwist ook vindt. Rust, die hem ruimte, inspiratie en energie geeft om de ander op een open manier tegemoet te treden.

Tekst en fotografie: Wietske van der Wielen

Noteer! *Zaterdag 23 september* **Stekjesdag**

Op zaterdag 23 september is er weer Stekjesdag, waar alle leden zaailingen, stekjes, planten en ook geoogste groentes kunnen delen en ruilen met elkaar.

Om 14.00 uur

is er een bijeenkomst speciaal voor de kandidaat-leden, waar Rob Ouwerkerk en Dirk Schuitemaker tips en informatie geven.

Om 15.00 uur

begint de Stekjesdag; iedereen vertelt iets over wat hij of zij aanbiedt en nadat eerst de kandidaat-leden hun keus hebben gemaakt, mag de rest gaan kiezen.

Om 16.00 uur

is er de uitslag van de wedstrijd "Wie heeft de grootste biet?" onder het genot van een hapje en drankje van de Oogstborrel. Tot ziens bij het clubgebouw!

Yvonne Clason

Tuinderportretjes op de website van Buytentwist

Op de website van Buytentwist vindt u een bestand met daarin alle Tuinderportretjes die gemaakt zijn vanaf de zomer van 2011 en drie wat uitvoeriger gesprekken onder het kopje 'Een goed gesprek met...'.

De tuinderportretjes geven de lezer een kijkje in de geschiedenis van de tuinen en de passies, overtuigingen en beweegredenen van hun tuinders.

De tuinderportretjes staan in de volgorde waarin ze werden gemaakt. De 'goede gesprekken' volgen na de 'portretjes'.

Op Buytentwist veranderen tuinen met een zekere regelmaat van tuinder. Als zo'n tuin al is geportretteerd zult u niet opnieuw een portretje van deze tuin vinden omdat er in dit geval voor gekozen is om aan elke tuin slechts één keer aandacht te besteden. Het is de bedoeling dat het tuinderportretjesproject eind 2018 wordt afgerond. Het bestand zal regelmatig worden aangevuld met de laatste portretjes. De portretjes zullen in aangepaste vorm ook in de Tuinspiegel verschijnen, maar zijn dus ook altijd terug te vinden op de website. Om de portretjes te kunnen lezen dient u over een gebruikersnaam en een wachtwoord te beschikken. U kunt hiervoor terecht bij de webmaster.

Wietske van der Wielen, juli 2017

▲ Bezoekers St. Jacob Actief aan de wandel. Foto EdG

Bezoek ouderen aan Buytentwist

“JacobActief” van de Stichting Sint Jacob heeft ook dit jaar weer op 26 juni een uitje naar onze Tuinbouwvereniging georganiseerd.

We hebben acht bewoners en 8 begeleiders met 2 chauffeurs buiten kunnen ontvangen op ons terras, het was heerlijk zacht weer.

De busjes moesten tot aan het terras rijden want het grind was net gestort en met de rolstoel kwamen we er niet door.

Onder het genot van lekkere koekjes, koffie en thee vertelden we over het reilen en zeilen op ons complex. Daarna het leukste onderdeel: rondwandelen en praatjes maken met de aanwezige tuinleden. Hier en daar een framboosje snoepen en bloemetje ontvangen.

De blijde gezichten na afloop maken het organiseren meer dan waard. Met het bekende advocaatje slagroom en groente chips kletsten we nog wat na en gingen de mensen zeer tevreden huiswaarts. Als dank staat er nog een mooi bloemstuk op het terras.

Corine Mens en Ella de Gelder

Oproep kopij

De redactie roept alle leden van Buytentwist op om medetuinders deelgenoot te maken van uw ervaringen, passies en ergernissen: met andere woorden: stuur kopij en/of een mooie foto met bijschrift naar de redactie!

Ubent zelf verantwoordelijk voor de inhoud van uw tekst. De redactie behoudt zich, zonder opgave van redenen, het recht voor een stuk niet te plaatsen. Inhoudelijke wijzigingen vinden plaats in overleg met de auteur. Aanleveren in Word (platte, onbewerkte tekst).

Illustraties dienen als **apart bestand** meegezonden te worden, liefst met een kort verklarend bijschrift of informatie voor de redactie.

Kleurenfoto's moeten de hoogste resolutie hebben of minimaal 150 pixels/inch zijn. Bestandsformaat jpeg.

Kopij die op een andere manier wordt aangeleverd kunnen we niet plaatsen.

E-mail: tuinspiegel@buytentwist.nl.

De deadline voor het insturen van kopij voor het november-nummer is
10 oktober

Distributie van de Tuinspiegel

Men kan een nieuw nummer meenemen uit de Tuinspiegel-box aan het clubhuis. Alleen het nummer met de uitnodiging voor de Algemene Ledenvergadering wordt per post verzonden.

Het verschijnen van een nieuwe Tuinspiegel zal worden aangekondigd op de mededelingenborden en via een e-mail aan die leden die hun E-mailadres aan de secretaris hebben doorgegeven.

Geef uw mailadres dus door aan de secretaris.

(Gezonde) Bolgewassen

Uien, look en sjalot zijn bolgewassen. Ook prei maakt deel uit van de uienfamilie.

Lente -uitjes (pijp-ajuin, met lange groene bladeren en een kleinere knol) bevatten drie tot vier keer meer vitamine C en tot 5000 keer meer vitamine A dan sjalot of rode, witte of gele uien.

Knoflook is bekend om zijn talrijke gezondheidsvoordelen. Het beschermt hart en bloedvaten en is ook een bron van zwavel, caroteen, selenium, allerlei B vitamines en vitamine C.

Look heeft bloed verdunnende eigenschappen en is een natuurlijk antibioticum.

Uien bevatten net als look bijzonder veel kanker-bestrijdende stoffen.

In de eerste plaats omdat ze een rijke bron zijn van flavonoïde kersetine, een anti-oxidant dat in laboratoriumtesten een hele reeks natuurlijke of synthetische kankerverwekkende toffen kon uitschakelen. Kersetine staat ook bekend vanwege zijn ontstekingsremmende, anti-bacteriële, schimmelwerende en antivirale activiteiten.

Joop Oosten, A46

Agenda

Agapanthus in de hoofdrol

Op kwekerij Zonneveld in Hillegom worden op zaterdag 5 en zondag 6 augustus speciale Agapanthusdagen gehouden. Piet Phantus geeft veel informatie over het opkweken en de bloei van de deze plant. Bovendien zijn er bijzondere soorten te koop. Of de Agapanthus nou in een pot op je terras staat of in de volle grond, deze prachtig bloeiende plant hoort echt bij de zomer.

■ **Kwekerij P. Zonneveld, Veenenburgerlaan 118a, 2182 DC Hillegom 0681-226428**
www.agapanthus.nl

De Groene Apotheek

In het Boomkwekerijmuseum is er tot 23 september een expositie over medicinale bomen en planten, zoals bijvoorbeeld arnica, zoethout, taxus en wilg, bekend uit de homeopathie.

Je kunt er ook je kennis testen van andere medicinale planten en daarbij verrast worden.

■ **Boomkwekerijmuseum Reyerskoop 54 2771 BR, Boskoop.**
Open op dinsdag t/m zaterdag van 10.00 uur tot 16.30 uur
www.boomkwekerijmuseum.nl

Pluk ze!

Vanaf half september tot eind oktober kun je weer zelf plukken op Landgoed De Olmenhorst. Check wel even de site of jouw lievelingsappel- of peer al geplukt kan worden, en kies anders één van de vele soorten die te plukken zijn. Tip: ga als het kan door de week; in het weekend kan het weleens druk zijn.

■ **Lisserweg 481, Lisserbroek**
Open: woensdag en vrijdag van 13.00 tot 17.00 uur,
zaterdag en zondag van 10.00 tot 17.00 uur.
www.olmenhorst.nl

Bijzondere kwekerij

Kwekerij Krijn Spaan bestaat al meer dan 50 jaar en is te vinden in het landelijk gelegen Kortenhoef. Oorspronkelijk een groentekwekerij, nu heeft deze ecologische kweker zo'n 1800 soorten vaste en eenjarige planten in

zijn assortiment. Ook kleinfruit, fruitbomen en kruiden zijn te koop op deze sfeervolle en ambachtelijke kwekerij; hier worden de vaste planten nog met de hand gezaaid, gestekt en gescheurd.

Hier kun je nog bijzondere soorten treffen, zoals de Agastache (dropplant), in veel verschillende kleuren en met telkens een andere heerlijke geur.

■ **Kwekerij Krijn Spaan, Kortenhoefsedijk 171 (tegenover de kerk) 1241 LZ, Kortenhoef** www.krijnspa.nl

Bezoek een tuin in je vakantie!

Tuin Museum Voorlinden

Bij museum Voorlinden, met wisselende en bijzondere exposities, mag de tuin er om heen ook wel bijzonder genoemd worden.

Door Piet Oudolf ontworpen en vooral in de zomer en herfst op zijn mooist door de aparte combinaties van bloeiende planten en grassen. De hoge grassen filteren het licht prachtig en de warme tinten van de bloeiende planten zorgen voor kleuraccenten.

■ **Museum Voorlinden, Buurtweg 90 2244 AG, Wassenaar.**
www.voorlinden.nl

Tuin bij Rouen in Normandië

In een klein dorpje vlakbij Rouen kun je **Le Jardin Plume** bezoeken, de naam alleen al nodigt uit tot een bezoek. De tuin is verdeeld in verschillende grote vakken, soms met extra hagen om bloemenvakken, soms alleen gevuld met bloeiende borders en er is ook een strak ingedeelde boomgaard. In alle seizoenen is er een geraffineerde combinatie te zien van bloembollen, bloeiende planten en grassen. Op de kwekerij die bij deze tuin hoort, kun je veel van de planten uit de bezoektuin aanschaffen. Een omweg waard, deze tuin.

■ **Le Jardin Plume, 790 Rue de la Plaine 76116 Azonville-sur-Ry**
www.lejardinplume.com

Yvonne Clason